

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. 001-14546
Ref. irbuh
Den 14. april 2016

Notat om andre landes anvendelse af det nationale råderum i forhold til REACH-forordningen

Under den tekniske gennemgang af kemiområdet den 6. april 2016 blev der fremsat spørgsmål om, hvorvidt andre europæiske lande har anvendt det juridiske råderum for nationale regler i forhold til REACH-forordningen efter udfaldet af Lapin-dommen i 2013. Spørgsmålet blev stillet af Miljø- og fødevareordfører Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Lapin-dommen foreskriver, at fremstillingen, markedsføringen eller anvendelsen af et stof, som er begrænset under REACH, ikke må underlægges andre betingelser end dem, der følger af REACH-forordningen.

Hvis en medlemsstat har til hensigt at indføre nye betingelser for fremstilling, markedsføring eller anvendelse af et stof, som er begrænset i REACH, kan den derfor kun gøre det efter procedurerne i REACH eller ved brug af miljøgarantien, som fremgår af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsområde (TEUF), artikel 114. Af artiklen fremgår det, at miljøgarantien kun kan anvendes som grundlag for nye nationale regler, hvis der er ny videnskabelig dokumentation vedrørende miljøbeskyttelse eller beskyttelse af arbejdsmiljøet, som har vist sig efter vedtagelsen af harmoniserede regler, og hvis problemet er specifikt for medlemsstaten.

REACH-forordningen bestemmer, at hvis en medlemsstat mener, at fremstilling, markedsføring eller anvendelse af et stof udgør en risiko for sundhed eller miljø, skal medlemsstaten informere det Europæiske Kemikalieagentur derom. Herefter skal medlemsstaten udarbejde et såkaldt bilag XV-dossier, hvori det undersøges, om der kan dokumenteres en risiko for menneskers sundhed eller miljø, og om der er behov for regulering i EU, eller om det er et særligt nationalt problem.

Såfremt der ikke kan dokumenteres en risiko, som kræver handling på EU-niveau, men der ikke desto mindre kan dokumenteres en risiko på nationalt plan, så kan medlemsstaten udstede nationale regler, forudsat traktatens regler om handelshindringer er overholdt.

Andre landes udnyttelse af det nationale råderum efter Lapin-dommen

Efter udfaldet af Lapin-dommen har der været enkelte lande, som har anvendt det nationale råderum på forskellige måder. Nedenstående oversigt er baseret på oplysninger, som er umiddelbart tilgængelige for Miljøstyrelsen, og kan derfor ikke anses for udtømmende. En mere udtømmende besvarelse vil kræve fornyet henvendelse til hver enkelt medlemsstat.

Sverige anmeldte i august 2015, efter reglerne i REACH, deres intention om at begrænse brugen af bisphenol A-baseret epoxy til foring af drikkevandsrør. Formålet var at beskytte spædbørn, som får mælkeerstatning og vælling lavet på vand fra varmtvandshanen. I december 2015 trak Sverige anmeldelsen tilbage efter at have vurderet, at der ikke var behov for et EU forbud. Sverige har siden notificeret et nationalt forbud efter direktivet om informationsprocedure, men reglerne er endnu ikke udstedt.

Frankrig udstedte i 2013 et nationalt forbud mod brug af ammonium-salte som brandhæmmere i papiruldsisolering efter *sikkerhedsklausulen* i REACH. Kommissionen bad efterfølgende Frankrig om at udarbejde et forslag til EU regulering. Forslaget blev fremsat i januar 2014 og er nu under endelig vedtagelse i EU.

To tyske delstater har indført begrænsninger af brugen af blyholdig ammunition. Kommissionen har anført, at dette kun kan ske i henhold til REACH, mens Tyskland har fremført, at da bly i ammunition endnu ikke er reguleret i REACH, kan de nationale regler ikke være i modstrid med REACH. Miljøstyrelsen er ikke bekendt med, at Kommissionen har anlagt sag mod Tyskland.

Miljøstyrelsen er herudover ikke bekendt med, at andre medlemsstater har indført nationale regler inden for REACH anvendelsesområdet efter Lapin-dommen fra 2013.